

MIGUEL DE CERVANTES

MINUNATELE ISPRĂVI
ALE VESTITULUI CAVALER
DON QUIJOTE

Repovestire pentru copii de
AL. ALEXIANU

Fișă biobibliografică de *Lucian Pricop*

EDITURA CARTEX 2000

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

CERVANTES SAAVEDRA, MIGUEL de

Minunatele isprăvi ale vestitului cavaler Don Quijote / Miguel de Cervantes ; repovestire pentru copii de Al. Alexianu. – fișă biobibliografică de Lucian Pricop. – București : Cartex 2000, 2018

ISBN 978-973-104-768-3

I. Alexianu, Alexandru (trad.)

II. Pricop, Lucian (ed.șt.)

821.134.2-311.3(0.046.6)=135.1

© Radu-Vasile Alexianu

© Editura Cartex 2000 pentru prezenta ediție

Pentru comenzi și informații, vă rugăm să ne contactați la:

- Tel/fax: 021/323.41.30; 021/323.00.76
- Tel: 0745.069.898; 0729.951.763
- www.edituracartex.ro
- e-mail: comenzi@edituracartex.ro
- e-mail: comanda.cartex@gmail.com
- O.P. 4, C.P. 184, București

CUPRINS

<i>Către cititor</i>	9
<i>Fișă biobibliografică</i>	11
Cap.I. Unde începe istoria mândrului cavaler Don Quijote din La Mancha și se arată firea și traiul lui	15
Cap.II. Aici se vede cum viteazul nostru pleacă de acasă pentru a săvârși fapte mari	20
Cap.III. În care se povestește cum a fost făcut cavaler Don Quijote, de către hangiul cel viclean	24
Cap.IV. Don Quijote salvează un băietan de harapnicul stăpânului său	29
Cap.V. Unde urmărim și alte întâmplări fără noroc ale eroului nostru	33
Cap.VI. Cum au dat iama prin bucoavnele eroului nostru bunii săi prieteni din sat	36
Cap.VII. Unde se arată cum neînfricatul cavaler Don Quijote din La Mancha își adună puterile și pleacă iar la drum, în căutare de aventuri vitejești	38

Cap.VIII.	Cum a ieșit biruitor viteazul Don Quijote în lupta lui cu morile de vânt	41
Cap.IX.	Unde se arată despre câte au vorbit între ei și au pus la cale, după aceea, Sancho și Don Quijote	47
Cap.X.	Don Quijote întâlnește în drum niște păstori de capre și ospătează cu ei la masă	50
Cap.XI.	Despre pătania cavalerului Don Quijote cu niște paznici de herghelie din Segovia	52
Cap.XII.	Cum au mers eroii noștri la un han și cum a fost dat în tărbacă bunul scutier Sancho Panza	55
Cap.XIII.	Aici se arată ce au vorbit după aceea Don Quijote cu Sancho Panza și încă alte întâmplări minunate de care s-au învrednicit cei doi viteji	59
Cap.XIV.	Aici se povestește uimitoarea și plina de groază întâmplare, din care Don Quijote și Sancho Panza, prin vitejia lor fără seamă, au ieșit biruitori și nevătămați	64
Cap.XV.	Unde se arată minunata aventură a lui Don Quijote, în care a izbutit să dobândească vestitul coif de aur al lui Mambrin, precum și alte întâmplări, nu mai puțin vrednice de interes	70
Cap.XVI.	Unde se arată cum viteazul cavaler Don Quijote a eliberat din lanțuri un convoi de osândiți la galere	75
Cap.XVII.	Despre aventurile celor doi în Sierra Morena, despre alte cuvinte rostite de eroi și despre alte fapte de seamă întâmplate lui Don Quijote și lui Sancho Panza, după aceea	80

Cap.XVIII.	Unde se începe un nou capitol, și chiar o nouă carte, povestind isprăvile nemaipomenite ale celor doi eroi năzdrăvani	90
Cap.XIX.	Unde se povestește despre întâlnirea din pădure a lui Don Quijote cavalerul întristatei figuri, cu îndrăgostitul cavaler al Oglinzilor	97
Cap.XX.	Aici se arată întâlnirea viteazului cavaler al Tristei Figuri cu un preaînțelept hidalgo îmbrăcat în haine verzi	104
Cap.XXI.	Unde se povestește cum viteazul cavaler Don Quijote din La Mancha înfruntă singur leii, ieșind învingător din această însăpătătoare aventură	108
Cap.XXII.	Unde se povestește despre întâlnirea lui Don Quijote din La Mancha cu vestitul cavaler al Albei Luni	115
Cap.XXIII.	Unde se spune cine era cavalerul Albei Luni și se povestesc și alte peripeții ale bravului Don Quijote	119
Cap.XXIV	Despre diata și sfârșitul vestitului cavaler Don Quijote din La Mancha	124

CAPITOLUL I

*UNDE ÎNCEPE ISTORIA MÂNDRULUI CAVALER
DON QUIJOTE DIN LA MANCHA ȘI SE ARATĂ
FIREA ȘI TRAIUL LUI*

Trăia de mult în Spania, într-un sătuleț pierdut, din ținutul La Mancha, un boierăș de țară, un hidalgo cam bătrâior și ciudat la fire, nici prea avut nici de tot sărac, dar mândru de neamul vechi din care se trăgea și cu capul plin de gărgăuni din cei mari. Îl chema, dacă îmi aduc bine aminte, Quesada sau, mai curând Quijana, cum s-ar zice pe românește Cavalerul Jalbă, sau altfel... Dar numele pe care îl purta nu prea are multă însemnatate. Cât era ziulica de lungă, ba adesea și toată noaptea, până la revărsatul zorilor, el își trecea vremea citind povestiri cavaleresci. Se prăpădea după vitejiile lui Amadis de Gaula, cel tare de virtute, și nu se mai sătura răsfoind întâmplările înflăcărate ale Cavalerului spadei și ale bravului Palmerin de Anglia. Cât privește isprăvile faimosului Don Rodrig de Ruy Diaz, zis „Cidul“, el le știa pe de rost, aşa cum și faptele lui Roland fără de

teamă, cel care purta **iarba** fiarelor la dânsul, de nici o spadă nu-l putea atinge sau tăia, toți oșteni bravi, a căror memorie legendară se păstrase în cântecele din popor și prin cărțile de basme ale vremii.

Ultimul gologan și-l lua de la gură boierășul nostru pentru a cumpăra astfel de ceasloave mâncate de molii, cu care să-și omoare timpul. Ba, de la o bucată de vreme, se scrăntise de-a binelea, de atâtă citit, ajungând să se creadă el însuși un cavaler rătăcitor fără prihană, coborât cu hârzobul din paginile îngălbene.

I se părea că el însuși a fost hărăzit să facă fapte minunate, al căror răsunet să colinde țările. Și într-o albă dimineață, se hotărî așa, tam-nisam, să plece lainic în lume, ca să-i sprijine pe cei slabii și sărmani împotriva celor puternici, scut să fie copiilor fără apărare, pe bătrâni să-i ocrotească și pe văduve și pe fecioare să le scoată din prinsoarea cruzilor uriași, de felul lui Morgante Maggiore, așa cum citise că făcea cavalerii de odinioară.

Nici bătrâna lui îngrijitoare, chelăreasa care îi ținea gospodăria, o femeie casnică și la locul ei, nici Tânără lui nepoată, în vîrstă de numai 18 ani, nu izbutiră să-i schimbe hotărârea de a-și lăsa ocina părintească, pentru a merge în lume, în căutarea gloriei.

Se plăcătisise de atâtea cărți. Era decis să le arunce pe foc. La naiba cu romanele de aventuri de până aici și cu eroii lor, își zicea. De acum încolo, el însuși trebuia să fie eroul vestit, cavalerul fără teamă și fără păcat, despre care să se pomenească și a cărei amintire neveștejită să trăiască prin strălucirea faptelor lui.

Smulse din panoplie armura cea veche, scutul și lancea, coiful de tablă ruginită, ale strămoșului său, și începu să le curățe cu grijă. Apoi, când sfârși de lustruit toate aceste unelte de luptă, care mai că înverziseră, uitate în cui vreme de o sută și mai bine de ani, se înarmă din cap până în picioare cu ele și se uită în oglindă, să vadă cum arată îmbrăcat. I se potriveau de minune. Veni în sfârșit rândul calului, pe care îl scoase binișor de căpăstru din grajd și îl țesălă bine. Nu se putea închipui un cavaler fără cal! Este adevărat că „ducipalul“ pe care se pregătea să încalece nu mai era decât o mărțoagă prăpădită și flămândă, slabă de-i numărai coastele, numai piele și os. Dar ce însemnatate putea să aibă înfățișarea ei jalnică, dacă mărțoaga asta necăjită avea să poarte în spinarea ei pe cel mai viteaz dintre viteji, dacă ea era sortită să fie calul celui mai brav dintre toți cavalerii rătăcitori din căți au existat vreodată pe pământ.

Un animal vestit, ca și stăpânul lui, și al cărui nume trebuia să răsune plin de noblețe, așa cum se cuvenea unui cal din romanele cavaleresti, pe care boierășul nostru le citise până albise.

Îi va schimba deci numele pe care îl purtase până acum. De azi înainte îi va spune Rosinante, care înseamnă de fapt, tot mărțoagă, dar vezi dumneata, o mărțoagă de neam mare, o mărțoagă cilicie, un fel de gloabă de soi, cum numai un cavaler, adică un hidalgo, putea să aibă.

În ceea ce îl privește pe eroul nostru, el însuși trebuia să poarte un nume răsunător, cu care să se poată făli prin lume și care să dureze veacuri în memoria oamenilor. Hotărî aşadar să-și spuie de acum încolo Don Quijote.

Era ca și cum și-ar fi zis Cavalerul Platoșă, sau Pan Lorică de fier, un nume foarte frumos, care suna a vitejie de la o poștă.

Și fiindcă provincia în care văzuse lumina zilei se numea La Mancha, el își luă numele de Don Quijote de la Mancha, pentru ca odată cu isprăvile, să i se cinstescă și pământul de obârșie, care dăduse naștere unui atât de mare luptător.

Să mai povestească acum cineva să-l înfrunte! își spunea el, îmbrăcat cum se afla, în haine de tablă și cu chișcă străbunului pe cap, legată bine cu panglici, ca să nu-i cadă. Arăta cum nu se poate mai chipeș! Lumea avea ce privi și, încântat de sine, se plimba cu pași rari, mândru și împodobit ca un păun din cei arătoși. La toate se gândise eroul nostru. Dar uitase totuși ceva. Unde se mai pomenise un cavaler fără iubită, adică fără o domniță în fața căreia să-și plece genunchiul, o domniță pentru care să lupte și să învingă, o domniță care să-i dea binecuvântarea ori de câte ori va trebui să meargă la război și care mai ales să se roage pentru viața lui, când s-o află în primejdie? Unde s-a mai pomenit un cavaler rătăcitor fără o stăpână a inimii și a gândurilor? Or, Don Quijote știa că în satul vecin se găsește o fată frumoasă ca un bujor, de felul ei din Toboso, un pui de țârancă, cam din topor ea, dar rumenă în obrajii și cu pielea feței ca petalele florilor. O chema Aldonza Lorenzo și cavalerul nostru tommatic pusese ochii pe dânsa de mult timp.

Se hotărî dar s-o aleagă pe ea, să-i fie în veci stăpână, chiar dacă pentru aceasta va trebui să-i schimbe și ei numele de săteancă într-unul vrednic de o domniță din neam

ales. Se hotărî deci să o boteze Dulcineea și-i va spune de Toboso, după numele cătunului din care i se trăgea spița.

Și cu aceasta, pregătirile fiind terminate, nu-i mai rămânea lui Don Quijote decât să plece la drum. Așa cum se va arăta în capitolul ce urmează.

CAPITOLUL II

AICI SE VEDE CUM VITEAZUL NOSTRU PLEACĂ DE ACASĂ PENTRU A SĂVÂRȘI FAPTE MARI

Astfel stând lucrurile, după o scurtă zăbavă, într-o dimineață călduroasă de iulie, pe la cântatul cocoșilor, amintindu-și Don Quijote că lumea îl aşteaptă nerăbdătoare să-o mânuiască de nedreptăți și de tirani, îmbrăcă armura de fier, își puse coiful strălucitor pe cap, își luă într-o mâna scutul și în cealaltă sulița, încălecă pe nobilul său Rocinante și ieși pe nesimțite din ogradă, purtându-și calul la pas, fără a se vesti cu trâmbițe, ca alți cavaleri, pentru ca nimeni să nu-i ia seama ce face și încotro apucă.

Și cum mergea într-o doară, cam fără țintă, străbătând câmpia Montinel, se tot gândeau în sinea lui ce vor spune oamenii despre dânsul într-o zi, peste sute și sute de ani, și cum se vor minuna de faptele lui, citindu-i-le prin cărți și părându-li-se de necrezut.

Îi venea în minte chipul frumoasei țărănci din Toboso, Aldonza, și, ca și când ar fi vorbit cu dânsa, murmura

neauzit de nimeni: „O, Dulcinee, domniță cu ochi frumoși, supus îți sunt ca un rob, și mai credincioasă decât un câine bate inima cavalerului tău pentru tine. Îndură-te de suferințele mele și aruncă-ți spre mine privirea ta, căci pentru tine sunt gata să pătimesc de acum încolo cele mai crunte încercări“.

Și lăsând calul slobod, să-l poarte unde o vrea el, și tot vorbind în gând cu draga inimii lui, nici nu băgă de seamă când îl prinse amurgul, și călăret și gloabă se pomenea dintr-o dată lihniți de foame și de osteneală, de le venea să se întindă pe jos ca leșinați, de flămânci și obosiți ce erau.

Noroc că în depărtare se zărea un han săracăios, pe care însă viteazul nostru cavaler, veșnic cu capul în nori, îl luă drept un castel semet, iar porcarul satului, care suna din corn să-și strângă râmătorii, i se păru a fi un mândru cranic ce se grăbea să-i anunțe sosirea.

În ușa hanului așteptau flecăringi două vesele podărese, pe care eroul nostru, care vedea totdeauna altceva decât era, le socoti a fi două doamne de neam mare.

Îndreptându-și atunci spre ele calul și, cum cumetrele, însăspăimântate de arătare, o luară la fugă, suflecându-și rochiile, cavalerul nostru le strigă să se întoarcă:

– De ce fugiți speriate, dinaintea mea, ca niște lăstuni, preacinstite cucoane? le vorbi el. Nu vă temeți. Sunt cavalerul Don Quijote de la Mancha și cavalerii rătăcitorii din tagma mea n-au făcut niciodată vreun rău unor persoane atât de nobile cum sunteți măriile voastre!

La care cuvinte, hâtrele femei, întorcându-se să-l mai privească o dată cât arăta de caraghios, încotoșmănat

în carapacea lui de fier, pe o arșiță de cuptor și auzindu-l vorbindu-le atât de ciudat, cum niciodată om nu le vorbise, îl luară, de bună seamă, drept nebun și se porniră iarăși pe râs, de nu se mai puteau opri. Ceea ce îl cam supără pe bunul nostru cavaler, care însă le dojeni cu blândețe.

Tocmai în clipa aceea, auzind vorbă, ieși pe prispă hangiul cel gras, în care Don Quijote văzu un respectabil castelan, și pe care îl salută după cuviință. Acesta, ghicind din capul locului cu cine avea de a face, dar nădăjduind un câștig, îl ajută de îndată să descalece și apoi să-și dea jos greaua armură în care părea ferecat, după care îi puse dinainte, pe masă, băutură și de-ale gurii, pește sărat și alte asemenea bunătăți de post, pentru a se ospăta.

Cum însă cavalerul nostru refuzase cu încăpățânare să-și scoată chivăra cu vizieră de metal de pe cap, n-ar fi putut nici mâncă și nici bea, dacă cele două „domnițe“ miloase nu i-ar fi venit în ajutor și nu s-ar fi apucat să-i bage în gură câte un dumicat, printre vergelele coifului. Ba îi dădură și niteluș de băut, picurându-i vinarsul printre-o trestie golită de măduvă, să nu piară bietul om cu totul, de sete. După care faptă, ca să le arate recunoștința sa, Don Quijote se grăbi să le recite niscai versuri învățate pe de rost, de prin cărțile citite odinioară, versuri care sunau cam așa:

*Nicicând un cavaler rătăcitor
N-a fost înconjurat cu mai mult dor.
Când castelana calu-i adăpa,
Printre domnițe el se ospăta...*

Și alte asemenea stihuri galante le declamă el atunci, pentru a le răsplăti osteneala și bunătatea.

CAPITOLUL III

*ÎN CARE SE POVESTEȘTE CUM A FOST FĂCUT
CAVALER DON QUIJOTE, DE CĂTRE
HANGIUL CEL VICLEAN*

În sfârșit, după ce se hrăni, cu mult chin și amar, eroul nostru merse la grajd împreună cu stăpânul hanului și, încredințat fiind în mintea lui rătăcită că se află cu adevarat în fața unui nobil de neam, și nu a unui hangiu de rând, îngenunche înaintea acelui pe care îl considera de o foarte veche viață și îl imploră să-i dea accolada de cavaler:

– Nu mă voi ridica de la picioarele înăltimii voastre până ce nu mă veți investi cavaler, iî spuse Don Quijote.

La care hangiul, părând a înțelege cum să se poarte cu un asemenea om, descurcăret cum era de felul lui, se hotărî să-i facă pe voie și-i vorbi astfel:

– Și eu în tinerețea mea am năzuit la asemenea frumoase lucruri, deși n-am disprețuit nici chiolhanele, nici dragostea și nici vinul bun de Malaga. Cât privește capela castelului, în care după uzul legilor cavaleresci,

așa cum spui, ar trebui să-ți petreci întreaga noapte, păzindu-ți armele, am fost silit să dărâm, pentru a clădi o alta nouă, și spuse el, râzând în sinea lui de minciună. Dar veghea o vei putea împlini tot atât de bine și în ogrădă, ori stând de strajă în cerdac, adăugă hangiul.

După care cuvinte de îmbărbătare îl întrebă la ureche dacă nu i se întâmplau și niscai bani în pungă, pentru a-și plăti masa. Don Quijote rămase foarte mirat și iî răspunse că, după vrednica pildă a tuturor cavalerilor rătăcitori despre care citise prin cărți, nici el nu-și luase nici un gologan la plecare, negândindu-se că va avea nevoie de aşa ceva, în aventurile care îl așteptau...

La auzul acestor vorbe, dar fără a-și arăta dezamăgirea, hangiul se văzu nevoit să-i dea câteva sfaturi folositoare:

– Cinstite cavaler, iî spuse el, ascultă-mă pe mine, nici banii, cât de mulți, și nici rufele curate nu se cade să-ți lipsească la un drum atât de lung... Chiar dacă, prin cărțile citite, nu se spun astfel de lucruri, ele se înțeleg de la sine!

După care, cum noaptea se lăsase peste sat, Don Quijote își rezemă armele de jgheabul unei fântâni din ograda hanului și se așeză pe o piatră, în apropiere, pentru a le veghea.

Așa petrecu el preț de câteva ceasuri, fără să ațipească, când deodată zări o umbră ca o matahală, care se aprobia de fântână, ducând de căpăstru un animal. Odată ajunsă la fântână, aceasta iî luă armele de curele și i le trânti cât colo departe de jgheab, apoi se pregăti să aplece cumpăna pentru a-și umple găleata cu apă. Ați